

Di biifi Paulosu manda da dee biibima u Kolosën

Wan wöoutu a fesi.

Di ten Paulosu bi dë a dunguwosu, nöö hën a manda di biifi aki go wasiköi dee biibima u Masa Jesosi a di köndë de kai Kolosën, fu de an musu kumutu a di biibi. Biga a jei taa sëmbë ta ko ta ganjan de dë. De ta lei de wan oto fasi u de dini Gadu taa de musu hoi peipei wëti. Ma Paulosu taki da de taa de an musu buta deseei a wëti basu möön. Biga de abi Masa Jesosi, nöö a tjika kaa.

Aki di biifi seti.

1 Wë dee sëmbë, mi da Paulosu e, wan u dee tjabukama u Jesosi Keesitu de ta kai apösutu di Masa Gadu buta ku ën seei kë fu mi ta tja di buka fëen dëen. Nöö mi ku u baaa Timoteo²ta manda gaan odi da un dee sëmbë u Masa Gadu a Kolosën ala, dee ta biibi a Masa Jesosi Keesitu liba ta piki ën buka nöömö. Masa Gadu u Tata ku Masa Jesosi Keesitu musu ta tja unu ku de bunuhati e. De musu da unu böö.

Aki Paulosu ta wai fu di dee sëmbë piki di buka u Masa Jesosi.

³Wë nöö dee sëmbë, fa u ta begi hiniwanten da unu aki, nöö u ta da di Tata u Masa Jesosi Keesitu tangi fuunu hedi e. ⁴Biga u ta jei u di libi fuunu kumafa un ta biibi a Jesosi Keesitu liba tjika, ku di fa

un ta lobi hii dee oto sëmbë fëen dee ta waka næen baka. ⁵Sensi di un jei di tuutuu Buka u Gadu taa a abi wan suti libi næen köndë u da unu, nöö hën un piki ën, hën un bia ko ta libi kumafa di Buka taki.

⁶Nöö di Buka u ta taki aki, nöö hënseei da di Buka di ta paaja a hii goonliba fa u dë aki e. Möönmöön sëmbë ta piki ën ta bia de libi, leti kumafa unu seei bi piki ën di un jei taa sö wan bunuhati fasi Gadu abi tuu.

⁷Nöö fa un jei di Buka dë, nöö u fusutan taa Epafasi, hën tjéen ko da unu ala. Nöö a dë wan futoou futuboi u „Jesosi“ Keesitu e, di ta wooko ku u aki faa heepi unu ala. A dë wan sëmbë di u lobi aki seei. ⁸Nöö hën seei konda da u kumafa di Acaa u Masa Gaangadu buta di lobi fëen a unu hati.

Aki Paulosu begi da dee sëmbë.

⁹Nöö fëen mbei di mi ku Timoteo jei sö fuunu, nöö hën u ta begi Masa Gadu da unu nöömö, fuun musu ko sabi bumbuu fa a kë fuun musu libi, be un abi di fusutan ku telu di di Akaa u Masa Gadu ta da u. ¹⁰Nöö u ta begi tu fuun sa ko libi bunu nëen wojo, leti kumafa a fiti u dee sëmbë fëen musu ta libi. U ta begi fuun musu ta libi bunu ku sëmbë a hii fasi nango nöömö. Möönmöön un musu ko sabi Masa.

¹¹Nöö u ta begi ën tu faa musu da unu di kaakiti fëen a unu libi e. Biga di kaakiti u Gadu bigi te pasa maaka, nöö ee a ta wooko a unu nöö woon a' taihati a soni. Woon sa tei hii dee soni dee ta miti unu ku pasensi, ku wai a hati seei. ¹²Woon ta da u Tata Masa Gadu tangi nöömö, u di a seeka u buta fuu feni dee bunu dee a abi u da u dee sëmbë fëen, dee dë nëen tii basu ta waka a di limbo fëen.

Sö u ta begi da unu e.

**Aki Paulosu ta konda da de
fa Masa Jesosi hei tjika.**

¹³Dee sëmbë o, Masa Gaangadu puu u a di së u dungu, hën a tja u ko buta a di Tii u di lobi Womi Mii fëen basu. ¹⁴Nöö di a du sö kaa, nöö wa o tja di sitaafu u dee hogilibi fuu möön e. Biga di Womi Mii u Gadu dë paka di paima puu u a Gadu bëë kaa.

¹⁵Fa Masa Gadu sai dë, dee sëmbë, na wan sëmbë si ën ku wojo wan daka e, ma ee i si di Womi Mii fëen

dë nöö hën da Masa Gadu seei i si dë kaa. Biga di wan sëmbë nöö de dë. Nöö hën fosu bi dë bifö hii soni u mundu ko, nöö a dë hedima u hii soni Gadu mbei.

¹⁶Biga di Womi Mii fëen dë seei bi mbei hii soni. Dee soni dë a Masa Gadu Kondë a liba ala ku dee teeja u mundu ku dee soni a goonliba aki tuu, hën mbei de. So u de i sa si ku wojo, so u de ja sa si ku wojo seei, ma hën wanwan mbei hii de tuu. Nöö a mbei hii dee takima a goonliba aki, ku dee makiti a mundu ala tu.

Dee soni u taki dë tuu Masa Gaangadu manda di Womi Mii fëen faa mbei e, dee sëmbë, nöö fëen hedi hii dee soni dë tuu bi musu dë fëen wanwan tö. ¹⁷Hën fosu bi dë ufö hii dee lö soni dë ko, nöö ku ën kaakiti a ta hoi de tuu fu de an musu booko pisipisi paaja fanjanfanjan.

¹⁸Nöö fa u ku Masa Jesosi dë aki, nöö Masa Jesosi hën da hedi fuu e, nöö u da di sinkii fëen. Biga leti kumafa wan sëmbë hedi abi taki fëen sinkii, nöö sö Masa Jesosi abi taki a u dee sëmbë fëen liba.^a Hën abi di libi ta da u tu, biga hën da di fosu sëmbë di bi weki kumutu a dëdë. Fëen mbei a dë möön hei möön hii soni u mundu tuu.

¹⁹Fa Masa Jesosi bi ko a goonliba aki, dee sëmbë, „nöö a ko ku libisëmbë sinkii“ ma a bi dë Gadu seei gbelin e. Biga sö hën Tata bi kë fa a musu dë. ²⁰Hën seei Masa Gadu tei faa musu paka di paima da u. Nöö hën a dëdë a di lakpa pau

a 1:18 Aki Paulosu taa “di keiki fëen.”

tuwëen buuu a goon paka da u te a kaba. Nöö hën i si a ko dë taa Masa Gadu ku hii soni u mundu sa toona ko bunu baka, dee u liba ala ku dee u goon aki tuu.

Sö di Womi Mii u Gadu du da u e..

Aki Paulosu ta konda fa Gadu manda di Mii fëen faa seeka libi fuu da u.

²¹Dee sëmbë o, a fesi unu ku Gadu bi dë felantima e. Biga hii dee pakisei ku dee wooko fuunu tuu bi dë hogi nëen wojo. ²²Ma fa u dë aki, unu ku ën ko bunu u di Masa Jesosi dëdë da u hedi. Di libisëmbë sinkii fëen di a bi abi, ku ën a dëdë da u, faa seeka u buta gbelingbelin söndö fötua faa tja u ko da Gadu. Hën mbei kaagi fuunu an dë a Gadu möön. ²³Ma un musu ta biibi nango nöömö e, dee sëmbë. Un musu dë gingin ta mëni dee bakaten bunu woon feni nëen, dee un bi jei a di Buka di a manda da unu.

Aki Paulosu ta biinga ku dee sëmbë u Masa Gadu u de feni di bunu di Gadu kë da de.

Nöö di Buka i si u ta taki aki, a paaja a hii goonliba kaa. Mi seei ko dë wan sëmbë di ta kondëen nöömöt. Hën da wooko u mi kaa. ²⁴Nöö mi ta tja gaan sitaafu u di wooko Gadu da mi u mi ta du da unu e. Ma ma a' toobi. Mi ta du ën waiwai seei. Biga di sitaafu mi ta tja aki, nöö a dë wan pisi u di sitaafu di bifika u „Masa Jesosi“ Keesitu musu tja u dee sëmbë fëen^b hedi, dee dë kuma hën sinkii. Mi ta heepi tja dee sitaafu go dou.

²⁵Nöö söseei mi ko dë wan futuboi fuun dee sëmbë u Masa Gadu tu. Biga hënseei buta mi u mi heepi un „dee sëmbë dee na Isaëli sëmbë“. A manda mi u mi konda di Buka fëen da unu, be un tuu jei hii soni fëen. ²⁶Nöö di Buka aki sö, a bi dë wan tjubitjubi soni fu sensi seti u goonliba, ma fa u dë aki Masa Gaangadu mbei a ko limbo da u dee sëmbë fëen. ²⁷Biga a kë fuu ko sabi di gaan bunu di a kë da hii sëmbë.

Nöö di gaan waiti bunu u ta taki aki, hën da te i ko piki di buka, nöö Masa Jesosi Keesitu seei o ko ta libi a i hati, „ee i da Isaëli sëmbë, ee ja dë Isaëli sëmbë“. Nöö te di juu dou faa toona ko kisi di nëbai fëen a goonliba aki, nöö i seei o dë a dendu tu.

²⁸Fëen mbei wë u ta konda dee soni u Jesosi Keesitu da hii sëmbë e. U ta bai de ta lei de ku hii di köni di u abi, be de sabi fa u de libi, fu te di juu dou fu de dou a Gadu fesi nöö de o dë gbelingbelin sëmbë kumafa Gadu kë. ²⁹Hën da di soni mi ta biinga da e, ku hii di gaan kaakiti Gadu ta da mi u mi du di wooko fëen.

Aki Paulosu ta begi dee sëmbë u de hoi di biibi de ta biibi a Masa Gadu.

2 Wë nöö fa mi ta biinga taanga aki, nöö fuunu hedi wë e, dee sëmbë, un dee biibima a Kolosën dë ku dee u Laodisea, ku dee otowan dee an si mi fesi wan daka. ²Mi ta wooko sö fuun musu kisi degihati, be un dë ku wan hati ta lobi unu

^b 1:24 ee nasö “u di keiki fëen”

seei. Biga te un ta libi sö kaa, nöö woon ta fusutan soni u Gadu gbelingbelin seei. Nöö woon ko sabi dee tjubitjubi soni u „Masa Jesosi“ Keesitu awaa, dee Gadu u Tata bi abi nëen pakisei a fesi. ³Nöö te wan sëmbë i ko sabi Masa Jesosi kaa, nöö joo feni köni ku fusutan e. Biga hën nöö abi dee gaan gudu dë.

⁴Nöö mi ta konda dee soni aki da unu, dee sëmbë, u sëmbë an musu ko ganjan unu ku dee bödjéebödjéé fan u de. ⁵Biga aluwasi ee miseei an dë a unu mindi seei, ma mi hati dë a unu ala. Nöö te mi jei taa un dë gingin a pasi ta biibi „Jesosi“ Keesitu ku wan hati nango, nöö mi ta wai seei.

⁶Wë dee sëmbë, fa i si un tei Jesosi Keesitu ko unu Masa dë kaa, nöö ku en nöö un musu ta libi e. Biga unu ku en ko di wan. ⁷Nöö un musu dë a Masa Jesosi kuma wan pau di hën lutu go fundu a goon. Un musu ta biibi en taanga nango möönmöön, leti kumafa i si de bi lei unu dë. Nöö hiniwan juu un musu ta dë ku tangi seei a unu hati u dee soni a bi du da unu.

Aki Paulosu ta bai de taa de an musu mbei sëmbë ganjan de buta a wëti basu möön.

⁸Nöö un haika, dee sëmbë. Un musu köni e, be na wan sëmbë musu ko lei unu wan oto fasi fuun dini Gadu. Biga de o ko biingga u de wini unu ku dee sösö lei u di goonliba aki taa ee i kë dini Gadu nöö i musu hoi dee peipei wëti u de, dee deseeli mbei. Ma wan musu piki e. Biga dee lö lei dë an kumutu a Keesitu, ma a libisëmbë pakisei

ku dee makiti dee ta tii goonliba de kumutu.

^{9,10}Wë biga di unu ku Masa Jesosi ko di wan kaa, nöö soni an ta makei unu möön e. Biga fa Masa Jesosi dë wan libisëmbë seei, ma Gadu seei gbelin a dë. Hën nöö da di hedima u hii dee basia u Masa Gadu Kondë, nöö a hei möön hii dee didibi tuu a mundu ala. Hii soni dë nëen basu, nöö nëen hii soni fuu dë.

¹¹Nöö di unu ku en ko di wan kaa, nöö hën Masa Gadu maaka unu u sëmbë musu sabi taa un da sëmbë feën. Ma di maaka fuunu, hën an dë a sinkii kuma di u dee Isaëli sëmbë e. Nöö na libisëmbë maaka unu tu, ma „Jesosi“ Keesitu seei hën maaka unu. Biga a puu dee takuhati fasi fuunu tuwë.

¹²Nöö fa un kisi dopu dë, dee sëmbë, nöö hën ta lei taa un kaba ku di awoo libi fuunu. Biga di de kii Masa Jesosi bei, nöö unu ku en wë de bi bei makandi dë e. Nöö Gadu weki en puu a dëdë dëen njunjun libi dë, nöö hën da unu ku en tuu kisi wan njunjun libi makandi. Biga un ko ta biibi taa Gadu abi kaakiti te tjika u puu unu a hogilibi basu.

¹³Nöö a fesi un bi ta böö nöö, ma wan bi dë ku libi eti e. Biga unu ku Masa Gadu bi dë paatipaati u dee hogihati libi fuunu hedi. Wan bi dë sëmbë u Gadu kuma u dee Isaëli sëmbë, dee bi abi dee wëti u Gadu. Ma fa Masa Gadu weki Masa Jesosi puu a dëdë dëen njunjun libi dë, nöö a da unu njunjun libi tu. Biga unu ku en ko di wan. A puu unu a bëë u hii dee hogi du fuunu.

¹⁴A fesi un bi a' fötua a Gadu, nöö un bi musu kisi sitaafu kumafa

Gadu bi buta, fu di un bi booko dee wëti feën. A dë kuma hii dee wëti tuu dee u bi poi bi dë sikifisikifi a pampia, ma nöö hën Gadu tei di pampia naandë tja go peka a di lakpa pau ku Masa Jesosi, be a kaba ku dee wëti naandë. ¹⁵Nöö a di lakpa pau dë seei tu, naandë Masa Jesosi wini hii dee didibi ku dee makiti u de tuu fiaa kaba de a söösö. A da de sen a hii mundu wojo, be hën wanwan nöö dë winima.

¹⁶Söö. Wë nöö dee sëmbë, wan musu mbei na wan sëmbë toobi unu möön a di së u dee lö wëti dë e. Ee de ta kuutu unu taa wan ta hoi dee tjina u njanjan ku soni u bebe, ee nasö saba, ee nasö dee oto peipei daka de ta hoi, nöö wan musu a' toobi ku de e. ¹⁷Biga dee tjina u bi ta hoi dë bi dë wan soni nöö u bi ta du fuu ta mëni di ko u „Jesosi“ Keesitu a bi o ko. Ma fa u dë aki a ko kaa e, nöö an dë fanöodu fuu hoi dee lö wëti dë möön.

¹⁸Nöö söseei wan musu piki ee wan sëmbë ko a unu ku gaan sakafasi ta taki taa Masa Gadu bi lei ën wan soni, nöö fa a lei ën dë nöö a si taa wan ta libi bunu. Sö wan libi wan o feni paima fëën, biga wan ta saka unu seei kumafa a fiti ta begi dee basia u Masa Gadu kondë. Sö so sëmbë ta fan.

Ma nöö te wan sëmbë ko taki sö wan soni da unu, nöö wan musu piki ën e. Biga dee lö sëmbë dë ta mëni taa de bumbuu möön hii sëmbë, ma na tuu. Gaan fasi ku dee taku pakisei u libisëmbë nöö de abi sö. ¹⁹Fa de sai dë, de disa Masa Jesosi gaanduwe. Ma hën da di Hedima fuu di ta sölugu u ta seeka

fuu ko dë kumafa Gadu kë. Hën ta hoi hii u tuu makandi kumafa dee tatai u sinkii ta hoi di sinkii fii makandi faa sa göö kumafa a dë fanöodu.

^{20,21}Wë nöö dee sëmbë, kumafa u taki dë, unu ku „Masa Jesosi“ Keesitu dëdë makandi e, nöö un ko a wan njunjun libi denu. Un kaba ku dee awoo guwenti fuunu dee un bi abi, ku dee awoo fasi u di goonliba aki. Nöö an dë fuun hoi dee gaduwëti dee libisëmbë ta buta da unu möön e, taa ja musu panjan disi, ja musu tesi di dë, ja musu nama a di soni dë.

Nöö di un kaba ku de kaa, nöö faandi mbei un musu toona go ta libi a peipei wëti basu möön baa? ²²Biga dee lö soni dë an dë wan wojo soni möönsö. Tuu u de di dë kaa, biga libisëmbë wëti nöö de dë.

²³Nöö dee sëmbë dee ta lei i de, a djei taa de köni fu di de ta konda da i taa a sö wan fasi i musu ta dini Gadu. De taa i musu saka i seei gaanfa, be sëmbë si taa ja dë wan wojo soni. I musu ta pena i seei sinkii ta dëën sitaafu. Ma fa de taki ën dë seei, ma na köni de köni sö e. Biga dee lö wëti dë an ta puu dee taku hangi fii hati da i.

**Aki Paulosu ta taki da de taa
de musu suku dee soni u Masa
Gadu dee a ta kai gaan soni.**

3 Dee sëmbë o, di unu ku „Jesosi“ Keesitu weki makandi ko a wan njunjun libi denu naandë, nöö fëën mbei hati fuunu musu dë a dee soni u Gadu Kondë ala e, ka Masa Jesosi dë sindosindo a di letimaun së u Gadu. ²Wan musu ta buta

pakisei a dee soni u di goonliba aki möön e, ma be un buta pakisei fuunu a dee soni u Gadu Kondë ala.

³Biga fa unu ku „Jesosi“ Keesitu dëdë makandi dë, nöö a ta seekëen faa ko dë kuma di feën seei. Nöö möönmöön i sabi ën, möönmöön joo ko dë kuma hën. ⁴Nöö antoobi möön aluwasi ee i dë Dju sëmbë, ee ja dë Dju sëmbë, ee i koti di maaka u Dju, ee ja koti ën, ee i sabi soni, ee ja sabi wan wojo soni, ee i dë saafuma, ee i dë fiima. Biga di wan kodo sëmbë nöö u dë. Masa Jesosi hën nöö u tuu ta kai gaan soni. Hën nöö ta dë a u tuu hati.

Aki Paulosu ta bai de u de disa dee takulibi u goonliba.

⁵Wë nöö dee sëmbë, di un sabi sö kaa, nöö un musu kaba ku dee takulibi u di goonliba aki e, kuma mötjö libi sö, fanafiti libi, dee taku hangi a di së u manu ku mujëë, langawojo u soni. Wë biga ee i a' langawojo, nöö i dë leti kuma dee sëmbë dee ta waka a oto gadu baka. ⁶Nöö fu dee lö soni dë hedi Gadu o kuutu dee sëmbë dee an kë piki ën buka. A o sitaafu de ku gaan hatiboonu.

⁷Nöö a fesi unu seei bi dë kuma de tu, ta libi a di leiki u dee taku hangi fuunu hati. ⁸Ma fa u dë aki nöö wan musu libi sö möön e, dee sëmbë. Un musu kaba ku dee lö libi aki fiaa: dee hatiboonu fasi, buuse sëmbë, du soni ku otowan ku hogihatí, ta guunjan di otowan fii ta tjëën ta kosi, ta taki dee dëëwojo taki dee na fiti. Dee soni dë an musu dë a unu seei. ⁹Ja musu ta lëgëdë ta mindi soni da di otowan

fii ta ganjëen. Biga i kaba ku hii dee awoo takuhati fasi dee un bi abi.

¹⁰Masa Gadu da i wan njunjun hati kaa e, nöö a ta seekëen faa ko dë kuma di feën seei. Nöö möönmöön i sabi ën, möönmöön joo ko dë kuma hën. ¹¹Nöö antoobi möön aluwasi ee i dë Dju sëmbë, ee ja dë Dju sëmbë, ee i koti di maaka u Dju, ee ja koti ën, ee i sabi soni, ee ja sabi wan wojo soni, ee i dë saafuma, ee i dë fiima. Biga di wan kodo sëmbë nöö u dë. Masa Jesosi hën nöö u tuu ta kai gaan soni. Hën nöö ta dë a u tuu hati.

Aki Paulosu ta konda da de fa u de musu libi bunu a goonliba.

¹²Dee sëmbë o, fa Masa Gadu tei u buta apaiti feën seei aki, nöö a lobi u gaanfa e. Nöö feën mbei un musu a' tjalahati u otowan. Un musu libi ku ën ku bunuhati, ku sakä fasi. Nöö un musu abi sapifasi ta mëni di otowan fii ta hoi pasensi dëën. ¹³Un musu a' tifihedi da unu na unu e. Ee i ku sëmbë a' soni, nöö ja musu hoi ën a bëë, leti kumafa „Masa Jesosi“ Keesitu an ta hoi i a bëë.

¹⁴Nöö u hii dee libi aki tuu, nöö lobi hën da di mama u de e. Biga te un lobi unu na unu, nöö un sa libi makandi ku wan hati kumafa Gadu kë.

¹⁵Fa un ko a „Masa Jesosi“ Keesitu dë, dee sëmbë, nöö un ko dë bööböö. Feën mbei na wan toobi musu dë a unu mindi. Biga un tuu dë di wan sinkii, nöö Gadu kai unu fuun ta libi makandi ku wan hati. Nöö un musu ta da Gadu tangi nööömö e.

¹⁶Nöö un musu sabi dee wöutu u Masa Jesosi, Keesitu bunu ta piki de nango nöömöö. Un musu ta lei unu seei dee soni u Masa Gadu ta fan ku unu na unu ku fusutan ta kanda dee kanda dee dë a Gadu Buku ku dee di Akaa u Gadu ta da unu. Un musu ta gafëen ku hii unu hati ta dëen tangi nöömöö fu dee soni dee a du da unu.

¹⁷Nöö fa un ko dë sëmbë u Masa Jesosi aki, nöö hii dee soni un ta du ku dee un ta fan tuu musu kai ku än e^c Un musu ta da u Tata Masa Gadu tangi nöömöö, biga Masa Jesosi jabi di pasi da u kaa fuu sa tja tangi ko dëen.

¹⁸Nöö un dee mujëë, un musu ta piki unu manu buka a soni e. Biga sö a fiti biibima u Masa Jesosi fu de musu libi.

¹⁹Nöö un dee womi dee abi mujëë a wosu, un musu lobi dee mujëë fuunu. Wan musu libi hogi ku de e.

²⁰Nöö un dee mii, un musu ta piki dee gaan sëmbë fuunu buka a hii soni, biga sö Masa Jesosi kë fuun ta libi.

²¹Nöö un dee tata, wan musu libi ku dee mii fuunu a wan fasi te de ko ta lasi hati e.

²²Nöö un dee sëmbë dee ta wooko a oto sëmbë basu,^d un musu ta piki dee basi fuunu buka e. Na te de sai dë ufö, kuma un ta suku gafa a libisëmbë. Nönö. Ma un musu piki de buka ku hii unu hati fu di un ta lesipeki Masa. ²³Nöö fëen mbei hiniwan soni di woon ta du kaa, nöö un musu ta du än ku

hii unu hati. Biga na libisëmbë un ta wooko da e, ma Masa hën un ta wooko da. ²⁴Nöö fa a dë Masa fuu dë, nöö hën o paka u di paima leti kumafa a paamusi u kaa, fu di u dë sëmbë fëen. ²⁵Söseei tu, a o sitaafu hiniwan sëmbë di ta du hogi, leti kumafa a fiti dee du fëen. Biga an ta luku a fesi.

4 Nöö un dee sëmbë ta a' sëmbë ta wooko a unu basu, un musu ta libi bunu ku de kumafa a fiti. Biga i seei sabi taa i abi wan Masa a i liba tu di ta dë a Gadu Kondë ala.

Aki Paulosu ta taki soni u begi.

²Nöö wan musu wei fu begi Gadu e, dee sëmbë. Ma hiniwan juu un musu ta dë kabakaba fu un begi än ku hii unu pakisei, nöö un musu ta dëen tangi nöömöö u di heepi di a ta heepi u.

³Nöö un musu ta begi da u tu, dee sëmbë, u Gadu musu da u pasi fuu ta konda di Buka, be sëmbë jei dee tjubitjubi soni u Gadu dee bi ko a limbo a Jesosi, Keesitu. Di Buka dë, fu di mi ta kondëen, fëen mbei wë i si de bui mi buta aki. ⁴Nöö un ta begi da mi o, u mi sa kondëen limbolimbo nöömöö, be hii sëmbë musu sa fusutëen. Biga hën da di wooko u mi kaa.

Aki Paulosu ta lei dee sëmbë kumafa de musu libi a dee sëmbë dee an ta biibi dendu.

⁵Nöö te un dë a dee sëmbë dendu dee an ta biibi Masa Jesosi, nöö un musu mëni unu seei fuun ta libi ku

^c 3:17 nasö i sa lesi än taa: "Un musu du än a di næ u Masa Jesosi."
^d 3:22 Aki Paulosu kai de "saafuma".

fusutan e. Wan musu lasi di okasi fii du wan soni di sa tja heepi ko.

⁶Nöö te woon fan ku sëmbë, nöö un musu fan a wan bunuhati fasi. Wan musu ta fan sösö soni, ma di fan fuunu musu abi goma. Nöö un musu sabi fa fuun ta piki dee sëmbë dee o ta hakisi unu soni, kumafa a fiti wan biibima.

Aki Paulosu ta tapa di biifi.

⁷Nöö di fa hii soni u mi dë aki, nöö Tikikusi hën o kondëen da unu e. Di womi dë, a dë wan bumbuu futuboi u Masa Gadu di u lobi aki. Nöö a ta heepi u seei a di wooko u Gadu. ⁸Nöö mi ta mandëen da unu ala fuun sa jei fa u dë aki, be hati fuunu ko kötö. ⁹Hën ku Onësimusi, di sëmbë fuunu, o ko a unu ala makandi. Nöö te de ko, nöö de o konda hii soni di ta pasa aki da unu. Fa Onësimusi sai dë, a dë wan sëmbë di u lobi aki tu e, nöö u a futoou näen liba.

¹⁰Alisitakusi di mi ku ën dë a dunguwosu aki makandi, hënseei ta manda gaan odi da unu tu, dee sëmbë, hën ku Maikusi di dë famii u Banabasi. Nöö un bi kisi buka u Maikusi kaa, nöö te a ko a unu ala nöö be un hoi ën bunu e.

¹¹Nöö Josua ta manda odi da unu tu. Hën seei da Jusitusi.

Dee sëmbë mi kai aki, de nöö da Dju sëmbë ta heepi mi a di wooko u Masa Gadu aki ta paaja di tii feën a goonliba, nöö de ta da mi degihatí seei.

¹²Nöö Epafasi, di dë wan sëmbë fuunu, manda gaan odi da unu tu.

Hën seei dë wan futuboi u „Masa Jesosi“ Keesitu tu, nöö a ta begi taanga seei da unu fuun musu dë gingin a di biibi un ta biibi a Masa Jesosi. A ta begi fuun musu ko gaan sëmbë a di biibi e, be un sabi bumbuu kumafa Gadu kë fuun musu libi. ¹³Nöö di mi sabi sö feën, nöö mi kë fuun seei musu sabi sö tu taa a ta mbei möiti gaanfa da unu ku dee sëmbë u Laodisea ku dee dë a Hilapolisi tu.

¹⁴Nöö di lobi data fuu de ta kai Lukasi, hënseei ta manda gaan odi da unu tu, hën ku Demasi.

¹⁵Nöö un da dee biibima u Laodisea gaan odi da u e, dee sëmbë, ku Ninfa, ku hii dee sëmbë nango näen wosu a keiki.

¹⁶Nöö fa woon kisi di biifi aki, nöö un musu lesi ën da hii dee sëmbë u Masa Jesosi a unu ala, be de tuu jei ën. Nöö te un kaba u lesi ën dë, nöö un mandëen da dee biibima u Laodisea be de lesi ën a keiki ala tu. Nöö un tei di oto biifi di mi manda da dee sëmbë a Laodisea ala tja ko lesi a unu naandë tu.

¹⁷Nöö un taki da Akipusi taa be a mbei möiti faa go dou ku di wooko u Masa di a buta näen maun e.

¹⁸Nöö fa mi dë a dunguwosu aki, nöö un musu ta mëni mi nöömö e, dee sëmbë. Na soni möönsö. Mi, Paulosu seepi, ta sikifi di pisi u di biifi aki ku missei maun. Mi ta manda gaan odi da unu taa Masa Gadu musu dë ku unu ku ën bunuhati. A tan sö.